

ÖĞRETMENLERİN ÖĞRETME MOTİVASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF TEACHERS' TEACHING MOTIVATIONS

Hatice ERMAN¹, Osman ATEŞOĞLU², Emrah KÜÇÜKŞAHİN³, Tuncay KAHRAMAN⁴

Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

04.12.2022

Kabul Tarihi

04.12.2022

Anahtar Kelimeler

Öğretmen,
Öğretme,
Motivasyon.

Özet

Eğitim sistemlerinde öğretmenin stratejik önemi için önemli faktörlerden biri öğretme motivasyonudur. Öğretmenlerin eğitim sistemindeki eğitim uygulamaları, kullandıkları materyaller ve öğrencilerine yaklaşımları, mesleğe olan içsel bağlılıkları, zevk alma duyguları, eğitim sisteminin ve okulların özelliklerinden etkilenmektedir. Çalışmada 179 öğretmen üzerinde öğretme motivasyonu ölçeği uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucunda katılımcıların dışsal motivasyonları yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermiştir. Ortalama puanlara bakıldığında 25-35 yaş aralığındaki katılımcıların dışsal motivasyonlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Article Info

Received

04.12.2022

Accepted

04.12.2022

Keywords

Teacher,
Teaching,
Motivation.

Abstract

One of the important factors for the strategic importance of the teacher in education systems is the motivation to teach. Teachers' educational practices in the education system, the materials they use and their approach to their students, their internal commitment to the profession, their feelings of pleasure are affected by the characteristics of the education system and schools. In the study, the teaching motivation scale was applied to 179 teachers. As a result of the analysis, the extrinsic motivation of the participants showed a statistically significant difference in terms of age. Looking at the average scores, it is seen that the extrinsic motivation of the participants in the 25-35 age range is higher.

1. GİRİŞ

Motivasyonla ilgili çalışmaların çoğunun sonuç kısmına baktığımızda (Ünal ve Bursalı, 2013), öğrenme sırasında motive olan öğrenciler, ödüller ve öğrenme ortamı gibi dış etkenlerden etkilenirken, öğrencilerin kendi inançları içsel yani içsel motivasyonlardır. Bu nedenle öğrenci motivasyonu temel olarak içsel motivasyon ve dışsal motivasyon olarak iki şekilde incelenmektedir (Afzal ve ark, 2010).

Müfredatın ilişkiler bölümünde ele alınan motivasyon çok önemli ve geniş bir kavramdır. İnsanların herhangi bir dış etki olmaksızın gönüllü olarak yaptıkları işlerde içsel bir

¹ Tolga Çınar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İstanbul, e-mail: haticeerman@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-4110-6533 (Corresponding Author)

² Osmangazi İlkokulu, İstanbul, e-mail: osat63@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7059-9608

³ Samandıra Veysel Karani İlkokulu, İstanbul, e-mail: emrah_kucuksahin@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-1581-2349

⁴ Samandıra Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İstanbul, e-mail: tuncaykn@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8642-5904

motivasyon vardır. İş dışındaki bir diğer beklenti ise karşılıksız çalışmaktır. İnsanlar bu işleri kendi çıkarları doğrultusunda, hiçbir dış beklenti olmaksızın yaparlar.

1.1. Motivasyon

Motivasyon veya iletişimi uygun ve etkili bir şekilde kullanma tutumu, grup yönetiminde önemlidir. Motive olmayan bireylere genellikle endişeli veya endişeli denir. Bu niyeti olmayan üniversite öğrencilerine, öğrenci öğretimine katılmadan önce bu kaygıyı azaltmak için yardım sunulması beklenebilir. Motivasyon, duyguların, arzuların ve yol gösterici davranışların artmasına neden olan, aktif, enerji verici bir “itici güç”tür (Tan, 2016: 118).

Bir hedefe sahip olmak, bir şeyi yapmak için harekete geçmek demektir. Harekete geçmek için herhangi bir amaç veya ilham hissetmeyen bir kişi motive edilmiş olarak kabul edilirken, bir hedefe ulaşmak için enerji veya dürtüye sahip olan bir kişi motive edilmiş olarak kabul edilir. Başkalarıyla çalışan çoğu insan motivasyonu önemser. İnsanların sadece farklı miktarları değil, aynı zamanda farklı motivasyon türleri de vardır. Sadece motivasyon derecesinde değil, aynı zamanda o motivasyonun yönünde de farklılık gösterirler. Motivasyonel yönelim, performansla sonuçlanan temel tutumlar ve hedeflerle ilişkilidir. Bu, eylemlerin nedenleriyle ilgilidir. Örneğin, bir öğrenci merak ve sevgisinden veya alternatif olarak öğretmen veya veli onayından dolayı ev ödevi yapmak için güçlü bir şekilde motive olabilir. Bu örnekte motivasyon miktarı değişmez ama motivasyonun doğası ve odak noktası değişir (Ryan ve Deci, 2000: 54-67).

1.2. Öğretme Motivasyonu

Eğitim sisteminde öğretmenler, öğrenme ve öğretme sürecine rehberlik eden kişi olarak öğretim liderleridir. Öğretmenlerin eğitimde mesleki niteliklere sahip olması önemlidir. Bu unsurlara ek olarak, bir öğretmenin öğretime hazırlık derecesi, işine olan ilgisi ve yaklaşımı, öğretmenlik becerileri gibi önemli kavramları yansıtır. Motive edici öğretim, bilgiyi aktarmak ve öğretmen davranışını öğrenciye yansıtmak yerine, sınıf öğretmenliği uygulamasının tüm yönlerini kucaklamak anlamına gelir. Öğretme, kontrolün bir işlevidir. Bu şekilde bir öğretmenin sorumluluklarını öğrencilerini güçlendirecek şekilde anlaması da dersin yorumlanmasını etkileyecektir. Öğrenciler, öğretmenin bilgisinden çok konuya yaklaşımından ve yorumlama şeklinden etkilenirler. Böylece öğrencilerin öğretme ve öğrenme ortamındaki davranışları da olumlu yönde etkilenmektedir (Güzel ve ark, 2010).

Öğretimi motive etmede iç ve dış faktörler önemlidir. Bireysel öğretmenin gelişimine göre var olan iç faktörler, okulun değerlerinde kök salmış dış faktörlerle ilgili olarak motivasyon sistemini şekillendirir. Her iki motivasyon grubunun ortak unsurları vardır. Örneğin, öğretmenlerin manevi duygularının güçlü olması, öğrencilerini sevmeleri ve öğretmenlik uygulamalarını benimsemeleri çok önemliyken, görev yaptıkları okulda, görev yaptıkları sınıf ve okul ortamlarında yönetimle iyi ilişkiler kurmaları çok önemlidir (Yıldız, 2010: 4).

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğretmenler, öğrencilerin gelişiminde ailelerinden sonra en önemli insan grubunu oluşturmaktadır. Öğretmenlerin öncelikli rolü, öğrencilerin uzmanlık alanlarında bilgi, beceri ve istedik davranışlara sahip olmalarını sağlamaktır. Öğrencilerin aile ortamından sonra katıldıkları sosyal grup olan okulda en önemli lider öğretmenlerdir.

Öğretim motivasyonu çeşitli faktörlerin etkisi altındadır. Bu faktörlerin başında bireysel öğretmen özelliklerinden kaynaklanan içsel motivasyon kaynakları gelirken okul özellikleri, sınıf mevcudu ve okul yöneticilerinin vizyoner tutumları da önemlidir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Çalışmada öğretmenlerin öğretme motivasyonlarıyla demografik özellikleri arasında bir ilişki olup olmadığının tespiti amaç edinilmiştir.

1.5. Problem Cümlesi

Öğretmenlerin öğretme motivasyonu ile demografik özellikleriyle arasında anlamlı ilişki var mı?

1.6. Alt Problemler

1. Öğretme motivasyonu yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Öğretme motivasyonu cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Öğretme motivasyonu medeni duruma göre farklılık gösterir mi?
4. Öğretme motivasyonu öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Öğretme motivasyonu mesleki kıdeme göre farklılık gösterir mi?
6. Öğretme motivasyonu çalışılan okulda görev yapma süresine göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Çalışmada öğretmenlerin öğretme motivasyonu ile demografik özellikleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amacıyla ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır.

İlişkisel tarama deseninde ise iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki incelenmektedir. İlişkisel tarama araştırmalarında tanımlayıcı olarak önceden belirlenmiş değişkenler arasındaki ilişkinin yönü, şiddeti ve açıklama gücü araştırılabilir. Buna uygun olarak ilişkisel tarama modelinde korelasyon ve regresyon analizleri ile karşılaştırma analizleri yapılabilmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2017: 107- 108)

2.2. Çalışma Grubu

Örneklem grubu öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmaya İstanbul ili Samandıra ilçesinden toplam 179 öğretmen dahil olmuştur. Cinsiyet bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın	Erkek		
	f	f	f	%
	118	61	179	100

Tablo 1 incelendiğinde 118 kadın katılımcı, 61 erkek katılımcı olmak üzere toplam 179 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Öğretme Motivasyonu Ölçeği: Öğretme motivasyonu ölçeği, Kauffman, Yılmaz Soylu ve Duke (2011) tarafından geliştirilmiş ve Güzel Candan ve Evin Gencel (2015) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Öğretme motivasyonu ölçeği, öğretmenlerin içsel ve dışsal öğretme motivasyonlarını ölçülmesini amaçlamaktadır. Ölçek 12 maddeden oluşmakta ve 6'lı Likert tipi ölçek tipinde düzenlenmiştir. Ölçekte kesinlikle katılmıyorum 1, katılmıyorum 2, biraz katılmıyorum 3, biraz katılıyorum 4, katılıyorum 5, kesinlikle katılıyorum 6 olarak puanlanmaktadır (Güzel Candan ve Evin Gencel, 2015: 75). Ölçek içsel motivasyon ve dışsal motivasyon olmak üzere 2 boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan boyutlar ve bu boyutların

altındaki maddelerin sayıları ve bu maddelerin numaraları aşağıda belirtilmiştir (Güzel Candan ve Evin Gencel, 2015: 75):

- İçsel Motivasyon: 2., 5., 6., 9., 10., 11., 12 maddeler,
- Dışsal Motivasyon: 1., 3., 4., 7., 8., maddeler,

Ölçekte ters kodlanması gereken, olumsuz ifadeye sahip madde bulunmamaktadır. Ölçeğin tamamından elde edilebilecek en düşük puan 12, en yüksek puan 72'dir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Öğretme motivasyonu ölçeğinin içsel motivasyon boyutunun güvenirliği .90 ve dışsal motivasyon boyutunun güvenirliği ise .79'dur (Güzel Candan ve Evin Gencel, 2015: 75-76)

2.4. Veri Toplama Süreci

Anket formu Google Form aracılığıyla öğretmenlere ulaştırılmış ve yanıtlar elektronik olarak alınmıştır.

2.5. Veri Analizi

SPSS 26.0 istatistik programı kullanılarak ölçek soruları T-testi ve Anova testiyle sonuca ulaştırılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Öğretme Motivasyonunun Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	F	p
İçsel motivasyon	25-35	82	4,1010	1,22900	,326	,722
	36-45	61	3,9391	1,16130		
	46-60	36	4,0437	1,13509		
Dışsal motivasyon	25-35	82	3,4293	1,10358	6,990	,001
	36-45	61	2,8361	,87140		
	46-60	36	2,9111	1,01694		

Analiz sonuçlarına göre dışsal motivasyonun yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Ortalama puanlara bakıldığında 25-35 yaş aralığındaki katılımcıların dışsal motivasyonlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyonun yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$).

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Öğretme Motivasyonunun Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
İçsel motivasyon	Kadın	118	4,0642	1,13667	,468	,221
	Erkek	61	3,9766	1,27674		
Dışsal motivasyon	Kadın	118	3,1356	1,00150	,225	,134
	Erkek	61	3,0984	1,13527		

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$).

3.3. İkinci probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Öğretme Motivasyonunun Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
İçsel motivasyon	Evli	124	4,0253	1,21342	-,152	,639
	Bekar	55	4,0545	1,12334		
Dışsal motivasyon	Evli	124	3,0113	,94441	-2,116	,009
	Bekar	55	3,3745	1,21719		

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Öğretme Motivasyonunun Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Öğrenim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
İçsel motivasyon	Lisans	133	4,1751	1,09683	2,756	,008
	Yüksek Lisans	46	3,6273	1,33520		
Dışsal motivasyon	Lisans	133	3,1624	,96394	,859	,011
	Yüksek Lisans	46	3,0087	1,25854		

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının öğrenim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun çalışılan okulda görev yapma farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Öğretme Motivasyonunun Çalışılan Okulda Görev Yapma Süresi Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
İçsel motivasyon	1-5 yıl	121	4,1122	1,12791	1,974	,142
	6-10 yıl	37	3,9421	1,23418		
	11-20 yıl	15	3,4857	1,48442		
Dışsal motivasyon	1-5 yıl	121	3,1950	1,06816	1,971	,142
	6-10 yıl	37	2,8324	,90739		
	11-20 yıl	15	2,9200	1,04963		

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Öğretme motivasyonunun mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Öğretme Motivasyonunun Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
İçsel motivasyon	1-5 yıl	52	4,3187	,98269	2,120	,099
	6-10 yıl	45	3,7937	1,34928		
	11-20 yıl	46	3,8571	1,29678		
	21 yıl ve üzeri	36	4,1508	1,00723		

	1-5 yıl	52	3,5000	1,02937		
Dışsal motivasyon	6-10 yıl	45	3,0889	1,03534	3,642	,014
	11-20 yıl	46	2,8913	1,02736		
	21 yıl ve üzeri	36	2,9167	,99413		

Analiz sonuçlarına göre içsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Eğitim sisteminin en önemli görevlileri olan öğretmenler, eğitim sisteminin amacına uygun olarak öğrencilerin yetişmesini yöneten kişilerdir. Öğretmenlerin yüksek motivasyon düzeyi, kendilerini mesleklerine en iyi şekilde adamalarını sağlar. Öğrencilerine empati ile yaklaşan öğretmenlerin, öğrencilerin öğrenme isteklerini artırdığı ve öğretimin kalitesine katkı sağladığı söylenebilir.

Toplam 179 öğretmen ile yapılan analiz sonuçları aşağıdaki gibidir:

Analiz sonuçlarına göre dışsal motivasyonun yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ortalama puanlara bakıldığında 25-35 yaş aralığındaki katılımcıların dışsal motivasyonlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

İçsel motivasyonun yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Avcı (2019); Tanrıverdi (2007); Oran (2012) farklı araştırmalarda yaş değişkenine göre öğretme motivasyonunda anlamlı bir farklılık tespit etmemişlerdir. Demirci (2011) 31-35 yaş arası öğretmenlerin motivasyonlarının 20-25 yaş arası öğretmenlerden yüksek olduğunu belirlemiştir.

İçsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. İçsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Literatürde benzer sonuçlar bulunmaktadır Gürgür ve ark (2012) ve Şahin ve Dursun (2009), tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Altay (2019) ve Canbay (2007) farklı araştırmalarda evli öğretmenler lehine farklılık tespit ederken evli olan öğretmenlerin daha anlayışlı ve ev yaşamı açısından düzenlerini kurmaları nedeniyle motivasyonlarının daha yüksek olduğunu belirtmektedir.

İçsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının öğrenim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. İçsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir

İçsel motivasyon ve dışsal motivasyon puanının mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Avcı (2019); Karakaya (2019) ve Tanrıverdi (2007), farklı araştırmalarda öğretmenlerin kıdem değişkenine göre ile motivasyonlarının farklılaşmadığını belirlemişlerdir.

4.1. Öneriler

Yapılan çalışmada erkek öğretmenlerin öğretme motivasyonlarının daha düşük olduğu görülmektedir. Okullarda erkek öğretmenlerin öğretme motivasyonlarının yükselmesi için uygulamalar yapılabilir.

Bundan sonraki çalışmalara okul yöneticileri de dahil edilebilir ve karma araştırma yöntemleriyle daha geniş bilgilere erişilebilir.

KAYNAKÇA

Afzal, H., Ali, I., & Khan, M. A. (2010). A study of university students motivation and its relationship with their academic performance, *International Journal of Business and Management*, 5(4), 80-88.

Altay, B. G. (2019). *Müzik öğretmenlerinin mesleki memnuniyet ve öğretme motivasyonları (Konya ili örneği)* (yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Avcı, O. (2019). *Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile diğer branş öğretmenlerinde öğretme motivasyonu ve öğretmen öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla

Canbay, S. (2007). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin iş doyum ve denetim odağı ilişkisi* (yüksek lisans tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Demirci, C. (2011). *Okul öncesi yöneticilerinin öğretmenler tarafından algılanan performans değerlendirme sistemleri ile öğretmenlerin motivasyon düzeyleri üzerine ilişkisel bir araştırma* (yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi, İstanbul

Gülbüz, S. ve Şahin, f. (2017). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri, felsefe, yöntem ve analiz*, Ankara: Seçkin Yayınevi.

Gürgür, H., Kış, A. ve Akçamete, G. (2012). Engelli öğretmenlerin iş doyumları ve çalışma koşulları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23: 272 – 294.

Güzel Candan, D. ve Evin Gencel, İ. (2015). Öğretme Motivasyonu Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36: 72-89.

- Güzel, H. Özdöl, M. F. ve Oral, İ. (2010). Öğretmen profillerinin öğrenci motivasyonuna etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24: 241-253.
- Karakaya Y. (2019). *Öğretmenlerin psikolojik dayanıklılıkları ile motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (yüksek lisans tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Kauffman, D. F., Yılmaz Soylu, M. ve Duke, B. (2011). Öğretme motivasyonu ölçeğinin geçerlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40: 279-290.
- Oran, F. Ç. (2012). *Örgütsel bağlılık ve iş motivasyonu ilişkisi: kamu sektöründe bir uygulama*. (yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Ryan, R. M. and Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 54– 67.
- Şahin, H. ve Dursun, A. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları: Burdur örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18: 160-174.
- Tan, Ş. (2016). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tanrıverdi, S. (2007). *Katılımcı okul kültürünün yabancı dil öğretmenlerinin iş motivasyonu ile ilişkisinin incelenmesine yönelik örnek bir çalışma*. (yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ünal, F., ve Bursalı, H. (2013). Türkçe öğretmenlerinin motivasyon faktörlerine ilişkin görüşleri. *Middle Eastern and African Journal of Educational Research*, 5, 7- 22.
- Yıldız, B. (2010). *Herzberg'in çift faktör kuramı açısından ilköğretim I. kademe öğretmenlerinin motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi*. (yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.